

לגליזציה וסמים - הודעה מיוחדת לתקשורת בעקבות דוח "קופי ענן"

ולקראת דיון בכנסת בוועדת הסמים מחר יום שני 13/6/2011

יאיר גלר מנכ"ל הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובאלכוהול: " עם כל הכבוד שיש לי לחברי הוועדה, אין סיכוי ולו הקלוש ביותר, שמדינת ישראל תאמץ מדיניות של לגליזציה לסמים מכל סוג שהוא. עקב מצבנו הגיאופוליטי הלא יציב ובעיות הביטחון השוטף החמורות, אין הסכנות הגלומות בנזקי הסמים למדינת ישראל דומות לאלו שבאירופה ובארצות הברית. לכן אין החברה הישראלית יכולה לאפשר "ניסיונות" שעל דעת מרבית המומחים נכשלו כישלון חרוץ. דווקא בהולנד, שעליה נסמכים תומכי הלגליזציה החלקית, גברו מאד השימוש בסמים ועבריינות הסמים. רשויות החוק המקומיות והאירופיות משקיעים מאמץ אדיר במניעת הסחר העצום בסמים כמו אקסטזי, הרואין וקוקאין והצלחתם מוגבלת. לאחרונה נעשים מאמצים רבים בהולנד לצמצום הלגליזציה. (כזכור לפני מספר ימים התפרסם דו"ח ועדה של מספר נשיאי עבר (מדרום אמריקה, מקסיקו, קולומביה, ברזיל וג'ורג' שולץ לשעבר מזכיר המדינה ארה"ב, קופי ענן – לשעבר מזכיר האו"ם).

גלר מבקש להדגיש באופן החד והברור ביותר כי לעומת ארצות הברית ואירופה שם בנתונים קשים ביותר בישראל המצב שונה. כ 10% מקרב בני הנוער והמבוגרים צורכים בצורה כזו או אחרת סמים. כ 6% בלבד מקרב בני הנוער צורכים מריחואנה וחשיש (נשואי הלגליזציה). מדובר בסד"ג של 45 אלף בני נוער. "אני רואה את האור בקצה המנהרה" אומר גלר, " בשש השנים האחרונות אנו מבחינים בבלימה ואפילו ירידה מסוימת בצריכת מריחואנה בקרב בני הנוער, אם מגמה זו תמשך זה טוב, כמובן שכדי שזה יקרה יש הרבה מה לעשות זו חובתנו ונעשה זאת. מנתונים הקיימים במרכז המידע של הרשות עולה כי:

- 30% מתאונות הדרכים הקטלניות בארצות הברית הן כתוצאה מסמים
- 37% מהפשעה שם קשורה בסמים
- מספר המאושפזים על רקע של מחלות נפש שהתפרצו משימוש בסמים עצום.

גלר מזהיר את אותם אחראים היוצאים לתקשורת בהכרזות כאלה ואחרות ואחר כך טוענים שדבריהם הוצעו מהקשרם או צוטטו חלקית. " בני הנוער חכמים שומעים את שאתם אומרים מפרשים בעצמם או נשענים על פרשנויות של "מומחים" או בעלי דעה, חלקם נחשבים למובילי ומעצבי דעה בקרב הצעירים ומכאן הדרך לצריכת סמים קלה."

ברשות למלחמה בסמים ובאלכוהול מבקשים להדגיש כי לצד ההתנגדות החד משמעית ללגליזציה ננקטים צעדים רבים במסגרת פרויקט מערכתי של "מזעור נזקים" כמו:

- פרויקט החלפת מזרקים לנרקומנים בחמש.
- בני נוער הנתפסים בעבירה ראשונה של שימוש בסמים מופנים לאפיקים של גמילה וטיפול במקום לאפיק הפלילי.
- מבוגרים הנשפטים לראשונה על עבירת שימוש בסמים נשלחים לאפיקים של גמילה וטיפול, במקום למאסר.
- מקלים בעונשם של מי שנמצאים בתהליך אמיתי של גמילה מסמים וטיפול.

ברשות מבקשים לציין כי חבל שהוועדה לא ביקרה או ביקשה נתונים מישראל. ההצלחה כאן היא בפרוש תוצאה של עבודה מערכתית ומשותפת. החל מתוכניות מניעה כבר בגיל הגן, בבתי הספר שם לצד תוכניות משרד החינוך פועל מערך הסברה נייד של הרשות, שאין דומה לו בעולם. סל שרותי טיפול ומזעור נזקים הנותן פתרון מתאים לכל נפגע סמים, לרבות תוכניות מיוחדות לנשים ולתרמילאים ישראלים השבים מהודו נפגעים מסמים. (2,000 נפגעים בשנה 600 מתוכם זקוקים לטיפול ולגמילה). שיעור ההצלחה בטיפול מהגבוהים בעולם.

לפרטים נוספים שמאי גולן דובר הרשות 0542499000

מידע ונתונים משלימים

תגובת ארה"ב:

1. הלגליזציה הינה רעיון שאין לו כל סיכוי להצליח.
2. השימוש פוגע בכלכלה, בבריאות ובטחון הציבור.
3. אנו מבצעים כיום חלופות טיפול למאסר.
4. התמכרות לסמים היא מחלה ואנו מטפלים בה באמצעים רפואיים.
- ה. ארגוני הפשע בדרום אמריקה עוסקים בחטיפת ילדים, סחיטה, סחר בבני אדם וסמים. גם ביטול של "מקור יצור" זה לא יגרום לפירוקם ו/או לפגיעה משמעותית בהם.
- ו. המריחואנה מסרטנת יותר מטבק וגורמת לפגיעה בזכרון, למידה, תפקוד ביצועי, פגיעה בפריון, בעוברים.
- ז. לגליזציה היא פתיחה של תיבת פנדורה –
 1. תאונות דרכים – 2009 – 33% מהנהגים שהיו מעורבים בתאונות קטלניות – נמצאו חיוביים לסמים.
 2. 8,600 אנשים נהרגו ב- 2005 בתאונות דרכים בשל נהיגה בהשפעת סמים. 580,00 נפצעו בתאונות דרכים בשל נהיגה בהשפעת סמים (2007).
 3. נזקים בארה"ב – 33 מיליארד דולר.
 4. השימוש בסמים הינו גורם מספר אחד ליצירת דיכאון, מחשבות על אובדנות וניסיונות התאבדות. 37% מתוך 2,000 מתאבדים, בני נוער, יוחסו לשימוש בסמים.
- ח. אין שום הוכחה שלגליזציה תצמצם את העבריינות הקשורה בסמים.

להלן נתוני מדינות אשר ניסו סוגי לגליזציה שונים ותוצאותיהן:

הולנד הנהיגה לגליזציה ב- 2005. הותר ל 1,500 coffe – shops למכור סמים בצורות שונות.

סטטוס – אין כל ירידה ברמת ובכמות מקרי פשיעה, אלימות ועבריינות. יותר ממחצית ה- coffe – shops נסגרו. חנויות שמכרו פטריות הזיה נסגרו לחלוטין. אין היתר למכור לתיירים.

מספר מקרי הירי גדל ב- 40% , שיעור גניבת המכוניות גדל ב- 62%. שיעור המעצרים גדל ב- 69%. מספר המכורים באמסטרדם הגיע ל- 7,000 והם אחראים ל – 80% מעבריינות הרכוש. העיר נאלצה להגדיל את מספר השוטרים.

שבדיה לגליזציה הונהגה בשנות ה- 70, גרמה להגדלת שיעור המכורים ב- 58%. נמצא קשר מובהק בין צרכני הסמים והמעורבות בעבריינות. לאחר 3 שנים בוטלה הלגליזציה.

בריטניה – נסיון לחלוקת הרואין בפיקוח נעשה במהלך 9 שנים בשנות ה-60 וה-70. מספר המכורים הוכפל ושולש. העליה במספר המכורים גרמה לגידול בפשיעה והתמותה.

שוויץ – נסיון לחלוקת סמים ומזרקים בוצע בשנות ה-90. הנסיון הביא לעליה במספר המכורים בציריך ל-3,500. האזור הפך לזירת מאבקים בין כנופיות פשע ושוטרים. נסגר ב-1995.

אלסקה –

נסיון לגליזציה בעקבות החלטה של בית המשפט העליון – התוצאה – **הכפלה** בשעורי השימוש. הלגליזציה בוטלה סופית ב-1990.

אוסטרליה ופורטוגל –

מתבצע נסיון בימים אלו. אין כל תוצאות חיוביות ברמת הורדת הפשיעה והאלימות.

אשפוזים:

בריטניה –

עקב הגידול בצריכת סמים אושפזו בלונדון 12,000 איש (2008) לעומת 7,000 (2004). הגידול המשמעותי ביותר – בקרב צעירים גילאי 16-18.

דרום אפריקה –

מחקר חדר טראומה – פצועים מאושפזים – 44% חיוביים לסמי קנביס.

ניו אורלינס –

מחקר חדר טראומה – 42% (גיל פחות מ-21). חיוביים לסמים קנביס ו/או אלכוהול.

המלצות – מדינת ישראל

1. לעקוב אחר תוצאות ניסויים במדינות אחרות (במידה ויתבצעו כאלו)
2. להמשיך ולהיות מדינה מתקדמת ביותר בעולם – בתחומי המלחמה בשימוש בסמים מחד ובמתן אפשרות לקבלת סמים לזכאים לכך בפיקוח רפואי הדוק – קנביס והרואין.
3. להגביר משמעותית (זאת גם עפ"י המלצות הועדה) את ההשקעה בחינוך הסברה, בריאות, טיפול ושיקום, מבוססי מחקר.
4. לנסות שיטות חדשניות, יצירתיות וגמישות בתחומי החינוך, ההסברה, הטיפול השיקום וההסברה כדי ליצר מניעה אפקטיבית יותר.
5. האכיפה חייבת להישאר כגורם מניעה מרתיע, גם אם הצעירים אינם עומדים לדין בתפיסה הראשונה.
6. לא להתיר לגליזציה/שינוי במתכונת הדה-קרימינליזציה הנהוגות בישראל. כיום מספר המטופלים בבתי חולים לחולי נפש, המחולצים מהודו ודרום אמריקה מגיע למאות בשנה.

אין סמים קלים ואין סמים טובים, כל הסמים רעים, והיות סם אחד רע מקודמו אינו הופך את הסם האחר לסם קל או סם טוב. בשנים האחרונות אנו עדים לאנשים וגופים המנסים לשכנע את בני הנוער כי השימוש במוצרי הקנאביס גורם לנזקים מוגבלים או שאינו מזיק כלל, במיוחד בכל הנוגע לסם המריחואנה.

נטילת THC גורמת לשיבוש בפעילותו של המוח, משפיעה לרעה על הזכרון ועל יכולת הריכוז והקואורדינציה. מחקרים בארצות הברית ובריטניה המצביעים על כך שכ-9 – 10 אחוזים מקרב המשתמשים במריחואנה התמכרו לסם זה. נתונים עדכניים מהולנד מצביעים על עלייה ניכרת בשיעורי השימוש בקוקאין באמסטרדם מאז מתן ההיתר למכור מריחואנה ב"קופי שופס".

לגליזציה

הלגליזציה היא קביעה בחקיקה או ע"י ביטול חקיקה קיימת, כי השימוש העצמי בסמים או בחלק מהם לא יהיה אסור על-פי חוק. מכאן ייגזר כי גם המסחר בסמים בכלל או באותם שיותר יותר בעתיד גם הוא. החלק הגדול והבולט של הטוענים טענה זו מפרידים בין מה שהם מכנים "סמים-קלים" – כגון מריחואנה וחשיש – לבין הסמים האחרים, ותמיכתם היא בלגליזציה של סמים אלה. המיעוט תומך בלגליזציה של כל הסמים לסוגיהם.

הדה-קרימינליזציה

התומכים בדה-קרימינליזציה של השימוש בסמים טוענים שיש לראות במשתמשים אנשים הזקוקים לטיפול ולא עבריינים, ולכן אין לפעול כנגדם באמצעות החוק, אלא לסייע בידם באמצעות גורמי הטיפול. המצדדים בגישה זו מפרידים בין המשתמשים שימוש עצמי בסם לבין הסוחרים בסמים שנגדם ימשיכו זרועות האכיפה בפעולה נמרצת, והם תומכים בהפניית בני נוער לאפיק טיפול במקום לאפיק פלילי, כאשר מדובר בעבירה ראשונה של שימוש בסם.

מידע בסיסי על סם המריחואנה

מהות החומר

מריחואנה היא תערובת של עלים מיובשים וכתושים, גבעולים, זרעים ופרחים של צמח הקנאביס. התערובת עשויה להיות ירוקה, חומה או אפורה. השם המדעי של החומר הוא קנאביס סאטיבה. לכאורה זהו רק צרור תמים של עלים אך למעשה ישנו במריחואנה חומר כימי פעיל, טטרא-הידרו-קנאבינול הידוע יותר בקיצורו THC. כ-400 חומרים כימיים נוספים מצויים במריחואנה, חלקם עשויים לגרום לסרטן הריאות. אך THC הוא המרכיב הפעיל העיקרי.

מהם כינויי העגה הנפוצים של החומר?

בארצות הברית יש לחומר יותר מ-200 כינויי עגה והם שונים מעיר לעיר ומסביבת מגורים אחת למשניה. בארץ נפוצים השמות: גראס, ג'וינט, כיף, קססה, ג'אנג'ה, צינגלה.

כיצד צורכים את החומר?

מריחואנה נצרכת בדרכים רבות. ישנם הצורכים אותו כחה (לאחר חליטת העלים) או באכילה בתערובות מזון. אחרים מעשנים אותו בסיגרים שמולאו בחומר לאחר שרוקנו את תוכנם. לפעמים משנים אותה במקטרת מים שנקראת באנג. דרך השימוש הנפוצה ביותר היא עישון של עלי מריחואנה שגולגלו לסיגריה שקרויה ג'וינט. קיים גם שימוש בצורת בליעה בתוך מאכלים שונים (בד"כ עוגיות) או בשתייה מתוקה.

למשך כמה זמן נשאר המריחואנה בגוף?

ה-THC נספג היטב ע"י רקמות שומניות באיברים השונים. בד"כ אפשר לזהות את עקבותיו (בבדיקות שתן) במשך מספר ימים לאחר העישון. במשתמשים באופן קבוע ובכמויות גדולות אפשר לפעמים לזהות את עקבות השימוש גם שבועות מספר לאחר הפסקת השימוש.

כמה מתבגרים ומבוגרים צורכים מריחואנה?

במחקר מקיף שבוצע בישראל ב-2009 (בעבור הרשות הלאומית למלחמה בסמים ואלכוהול)^[2] נמצא כי 5.66% מהמתבגרים התלמידים (בני 12-18) עשו שימוש כלשהו במריחואנה או בחשיש בשנה האחרונה (שניהם מיוצרים מצמח הקנאביס ונבדלים בריכוז ה-THC שבהם כאשר במריחואנה הריכוז נמוך יותר מאשר בחשיש). בקרב המתבגרים שאינם לומדים בבתי ספר או אינם לומדים באופן מלא בבתי ספר (נוער מנותק) נמצא כי הנתון המקביל הוא 15.14%. הנתון המקביל לגבי מבוגרים (בני 18-40) הוא 8.88%.

מדוע הצעירים משתמשים במריחואנה?

רובם עושים זאת מכיוון שחבריהם או אחיהם ואחיותיהם אשר משתמשים במריחואנה משפיעים עליהם לנסות. אחרים עושים זאת מכיוון שהם רואים אנשים מבוגרים במשפחה עושים זאת. אחרים עשויים לחשוב שזה "גזע" להשתמש במריחואנה מכיוון שהם שומעים על כך במוסיקה ורואים זאת בטלוויזיה ובסרטים. עלי המריחואנה מודפסים על ספרים, חוברות, עיתונים, חולצות, תכשיטים וכד', וגם אם אתם שומעים שירים על כך, עליכם לדעת עובדה אחת: אינכם חייבים להשתמש במריחואנה רק מכיוון שאתם חושבים שכל אחד אחר עושה כן. רוב המתבגרים אינם עושים זאת.

מהן ההשפעות הנפוצות ביותר של החומר?

דמיון לעצמך זאת: אתה נמצא במשחק כדורגל, משחק בצד השמאלי של המגרש. כדור פשוט מגיע אליך ואתה חולם על כך שכאשר הכדור ינחת לתוך רגלך תבקיע גול, קבוצתך תנצח ואתה תהיה גיבור. אך אתה לא מחובר. הכדור מתחכך ברגלך ונחת מחוץ למגרש. באו על סיומם חלומות התהילה שחלמת. סוג כזה של איבוד הקואורדינציה (צירוף של תנועות השרירים בגוף למען פעולה מתואמת) עשוי להיגרם בשל השימוש במריחואנה. וזו רק אחת ההשפעות השליליות של החומר. השימוש במריחואנה יכול לגרום לך לשכוח את מספרי הטלפון של חבריך הטובים ביותר, לראות איך ציוניך צוללים כמו אבן במים, להיקלע לתאונת דרכים. שימוש במינונים גבוהים יכול לגרום לתופעות קשות הרבה יותר כמו התקפי חרדה או פאניקה. לפני שנתבונן בנזקים שמריחואנה עשוי לגרום בוא נחזור לרגע ונשוחח על אמת מתעתעת לגבי השפעת החומר: ישנם אנשים שמרגישים טוב מיד לאחר עישון החומר, הם מרגישים זחוחים (high) או מתמלאים בתחושות נעימות. חומר כימי שמצוי במריחואנה, THC, גורם לתאי המוח לשחרר את החומר הכימי דופאמין וזה יוצר את התחושה הטובה המורגשת לזמן קצר. וכאן טמון התעתוע: ברגע שדופאמין מתחיל לזרום במוח, המשתמש מרגיש את הדחף לצרוך שוב מריחואנה, ואחר כך עוד פעם, ועוד פעם. שימוש חוזר ונשנה יכול לגרום להתמכרות, והתמכרות היא מחלה מוחית.

THC מתקשר לקולטנים ייחודיים במוח

THC אינו מביא שום תועלת למוח. הוא מוצא תאי עצב שבהם יש קולטנים (רצפטורים) ייחודיים שנקראים קולטנים לקנאבינואידים ואז הוא מתקשר לאותם קולטנים. כאשר THC מתקשר לתא עצב החומר מתערב

(ופוגע) בפעולה הנורמאלית של התקשורת בין תאי העצב. אתה יכול להשוות זאת לתקלה שנגרמת בשירותי הטלפון שעשויה להיגרם בשל משתמשים רבים שמתקשרים בטלפון בבת אחת. אם תא עצב מס' 1 צריך

"לומר" משהו לתא עצב מס' 2 כדי ליצור זיכרון חדש ו- THC מתערב באמצע, המסר לא יעבור כנראה. בחלקים מסוימים של המוח מצויים ריכוזים גבוהים של קולטנים לקנאבינואידים. אזורים אלה הם: היפוקמפוס, המוח הקטן (מוחון, סרבלום), הגנגליונים הבזאליים וקליפת מוח.

THC גורם לקשיי למידה וזכירה

ההיפוקמפוס הוא חלק של המוח ששמו מצחיק אך הוא בעל תפקיד עצום. הוא אחראי על כמה סוגים של למידה וזכירה. התערבות בתפקוד ההיפוקמפוס גם יכולה להביא לאיבוד הזיכרון לזמן ממושך. בניסויים שנערכו בחיות מעבדה נמצא ששימוש בהרבה THC במשך תקופה ארוכה עשוי להרוס תאי עצב בהיפוקמפוס. אם זה קורה לעכברים, ישנם סיכויים מרביים שזה קורה גם לבני אדם שמעשנים מריחואנה.

נהיגה לאחר עישון מריחואנה היא מסוכנת

המוח הקטן (cerebellum) הוא החלק במוח האחראי על מרבית השמירה על שיווי המשקל (איזון) והקואורדינציה. כאשר THC חוזר למוח הקטן הוא הופך את הבעיטה בכדור במשחק כדורגל או את קליעת הכדור לסל למשימות שקשה מאד לבצע אותן. THC גם פוגם בפעילות של הגנגליונים הבזאליים, חלק נוסף במוח שמעורב בוויסות התנועתיות. פעולות אלה של ה- THC עשויות לגרום אסונות בדרכים. ממצאי מחקר מראים שלנוהגים לאחר שימוש במריחואנה תגובות איטיות, כושר שיפוט לקוי, קשיים בציות לתמרורים ובהגבה לקולות. באחד המחקרים בקרב 150 נהגים פזיזים נמצאו 33 מהם חיוביים למריחואנה בבדיקות. במחקר שנערך לאחרונה בקנדה בקרב נהגים שנהרגו או נפצעו קשה בתאונות דרכים נמצא כי 19.5% מהם השתמשו במריחואנה.

עישון מריחואנה עשוי לגרום לסרטן בריאות ובאזור הראש

רשימת התוצאות השליליות של שימוש במריחואנה הולכת ומתארכת. עישון מריחואנה מגדיל את הסיכון להתקף לב. עישון מריחואנה עשוי לגרום לסרטן באזור הפה, הראש וריאות משום שיש בו חומרים מסרטנים כמו בעישון הטבק. ובנוסף, מעשני מריחואנה נוהגים לשאוף שאיפות עמוקות יותר ממעשני הטבק ולהחזיק את העשן זמן ממושך יותר בריאות. כך נכנס עשן רב יותר לריאות. לכן עשוי עישון מריחואנה להגדיל את הסיכון לסרטן בריאות יותר מעישון הסיגריות.

לפרטים נוספים: שמאי גולן – דובר 0542499000